شي جينپيڭ مەن نەپالدىڭ زۇڭتۇڭى بانداري ٴوزارا حات جولداپ
چومولاڭما شىڭىنىڭ بيىكتىگىن بىرگە جاريالادى

(باسى 1 ـ بەتتە)

جۇڭگو ـ نەپال ەكى ەل اتىنان بۇكىل دۇنيە جۇزىنە چومولاڭما شىڭىنىڭ ەڭ جاڭا بيىكتىگى 8848.86 مەتر دەپ رەسمي جاريالايمىن.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: چومولاڭما شىڭى — ەكى ەلدىڭ ۇرپاقتار بويى دوستىعىنىڭ سيمۆولى. ەكى ەل دۇنيە جۇزىندەگى ەڭ بيىك وسى شىڭدى جۇڭگو مەن نەپال اراسىنداعى شەكارا شىڭى جانە "جۇڭگو ـ نەپال دوستىق شىڭى" دەپ تۇراقتاندىرادى. بۇگىن ٴبىز ەكەۋمىز چومولاڭما شىڭىنىڭ جاڭا بيىكتىگىن بىرگە جاريالاعاندىعىمىز بۇرىنعا مۇراگەر، كەيىنگىگە بۇيداگەر بولۋداي داۋىرلىك مانگە يە ٴارى جۇڭگو مەن نەپال قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ۇزدىكسىز داموۋىنىڭ جوعارى دەڭگەيىن ايگىلەيدى. جۇڭگو جاق نەپال جاقپەن بىرگە، چومولاڭما شىڭىنىڭ ەكولوگيالىق ورتاسىن قورعاۋدى جانە عىلمي زەرتتەۋ سەلبەستىگىن بەلسەنە ىلگەرىلەتىپ، ەكى ەل حالقىنىڭ ورتاق قۇندى بايلىعى مەن مەكەنىن ويداعىداي قورعاۋدى قالايدى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: بيىل جۇڭگو مەن نەپالدىڭ ديپلوماتيالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقاندىعىنىڭ 65 جىلدىعى. ەكى جاقتىڭ بىرگە قۇلشىنۋىندا، ەكى ەلدىڭ ساياسي ٴوزارا سەنىمدىلىگى كۇن ساين نىعايىپ، "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جولدى" بىرگە قۇرۋدى ورنىقتى قادامەن ىلگەرىلەتىپ، گيمالاي اتتاعان ستەرەولدى ۇلاستىرۋ ـ تۇتاستىرۋ تورىن قۇرۋ ارمانىن رەالدىققا اينالدىردى. جۇڭگو مەن نەپال ەكى ەلدىڭ داموۋ مەن گۇلدەنۋدى بەتكە العان ۇرپاقتار بويى دوس بولۋ ستراتەگيالىق سەلبەستىك سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ۇزدىكسىز العا قاراي داموۋىن ىلگەرىلەتىپ، جۇڭگو مەن نەپالدىڭ اناعۇرلىم تىعىز تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن بىرگە سومداپ، ەكى ەلدى جانە ەكى ەل حالقىن باقىتقا كەنەلتۋ كەرەك.

باندارى حاتىندا مىنالاردى ٴبىلدىردى: نەپال مەن جۇڭگو بۇرىننان جاقسى كورشى، جاقسى دوس، جاقسى سەرىك، ەكى ەلدىڭ ەكونوميكانىڭ داموۋى، ۇلاستىرۋ ـ تۇتاستىرۋ، گۋمانيتارلىق سياقتى سالالاردا سەلبەستىك جاساۋى ەكى ەلدىڭ مۇددەسىنە ۇيلەسەدى. چومولاڭما شىڭى — نەپال مەن جۇڭگونىڭ ٴداستۇرلى دوستىعىنىڭ بايانىدى سيمۆولى، مەن مارتەبەلى سىزبەن بىرگە چومولاڭما قارلى شىڭىنىڭ ەڭ جاڭا بيىكتىگىنىڭ 8848.86 مەتر بولعاندىعىن جاريالاعانىما اسا قۋانىشتىمىن. بۇگىن ەكى جاقتىڭ چومولاڭما شىڭىنىڭ جاڭا بيىكتىگىن بىرگە جاريالاۋى تاريحي مانگە يە. ٴتوراعا شي جينپيڭ بىلتىر نەپالدا مەملەكەتتىك ساپاردا بولىپ، جۇڭگو مەن نەپالدىڭ قارىم ـ قاتىناسىنىڭ جانە ەكى جاقتى سەلبەستىگىنىڭ جاڭا مەزگىلگە ٴوتۋىن ىلگەرىلەتتى. ەكى ەل ۇكىمەتى ساپارداعى ورتاق تانىمدى تياناقتاندىرۋعا كۇش سالىپ، ەكونوميكانىڭ، قوعامنىڭ داموۋى مەن گۇلدەنۋىن بىرگە جۇزەگە اسىرادى.

جول باستاپ باعدار بەلگىلەپ، تولقىن جارا العا ىلگەرىلەدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

وسى رەتكى ٴماجىلىستىڭ الدى ـ ارتىنداعى 2 رەتكى ورتالىق قارجى ـ ەكونوميكا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ ماجىلىسىندەگى كىندىك ٴسوز تۇگەلدەي "قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىمدىق رەفورما" بولدى.

سول كەزدە جۇڭگونىڭ ەكونوميكالىق داموۋى جاڭا قالىپقا ەنىپ، "3 مەزگىل قاباتتاسقان" تۇستا ەكونوميكانىڭ تومەندەۋ قىسىمى كورنەكتىلەنىپ، نىساندى جولعا قويۋ، جاڭا جۇمىس باستاۋ سياقتى ۇتىمسىز داموۋدىڭ كونە سۇرلەۋ جولىن جالعاستىرۋ قيىنعا سوقتى.

وسىنداي جاعدايدا، پارتيا ورتالىق كوميتەتى جوبالاعان "قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىمدىق رەفورما" ٴسوزى جۇرت نازارىن اۋداردى. جەللەس ماجىلىستەردىڭ ورنالاستىرۋى وسى ٴبىر رەفورمانىڭ ماڭىزدىلىعىن كورنەكتىلەندىردى.

"يدەيالىق تانىمدى پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىمدىق رەفورمانى ىلگەرىلەتۋ جونىندەگى شەشىمدەرىمەن، ورنالاستىرۋلارىمەن بىرلىككە كەلتىرۋ كەرەك. ارتىق ٴوندىرىس قۋاتىن ازايتۋ، قامبادا باسىلىپ قالۋدى ازايتۋ، سۇيەمەلدى ازايتۋ، وزىندىك قۇندى تومەندەتۋ، ولقىلىقتاردى تولىقتاۋ قىزمەتىنىڭ ٴتۇيىنى، ول قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىمدىق رەفورمانىڭ باستالۋىنا قاتىستى،'13 ـ بەسجىلدىقتىڭ' باستالۋىنا قاتىستى"، ـ دەپ اتاپ كورسەتتى باس شۋجي شي جينپيڭ.

13 رەتكى ماجىلىستە تالاي ـ تالاي شەشۋشى شارالاردا ٴارى ماسەلەنى باعدار ەتۋگە تاباندى بولدى، ٴارى ۇزاق مەزگىلدىك جوسپاردى كوزدەپ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ كۇردەلى وزگەرىس جاعدايىنداعى داموۋ زاڭدىلىعىنا بولعان تانىمىنىڭ ۇزدىكسىز تەرەڭدەگەندىگىن كورسەتتى ——

يدەيا ارەكەتتىڭ جەتەكشىسى.

2015 ـ جىلى 10 ـ ايدا پارتيا 18 ـ كەزەكتى ورتالىق كوميتەتىنىڭ بەسىنشى جالپى ٴماجىلىسى جاڭا داموۋ ۇستانىمىن ايقىن العا قويىپ، "13 ـ بەسجىلدىقتاعى"، اۋەلى، ونان دا ۇزاق مەزگىلدەگى ەلىمىزدىڭ داموۋىنا ٴتۇبىرلى بويسۇنۋ ولشەمىن ازىرلەدى.

5 جىلدان كەيىن پارتيا 19 ـ كەزەكتى ورتالىق كوميتەتىنىڭ بەسىنشى جالپى ٴماجىلىسى "14 ـ بەسجىلدىق" جانە 2035 ـ جىلعا دەيىنگى داموۋعا باعىتتالعان جاڭا جوبا جاساپ، جاڭا داموۋ ۇستانىمىن بۇلجىماي دايەكتىلەندىرۋ كەرەكتىگىن باسا دارىپتەدى.

جاڭالىق اشۋ 5 ۇلكەن داموۋ ۇستانىمىنىڭ الدىڭعى ورنىندا تۇرادى، ەلىمىزدىڭ وسىزامانداندىرۋ قۇرىلىسى جالپى جاعدايىندا "وزەكتى ورىندا" تۇرادى.

ۋاقىتتى 2018 ـ جىلى 7 ـ ايدىڭ 13 ـ كۇنىنە شەگەرەيىك، حالىقارالىق فينانس داعدارىسى تولىپ 10 جىل بولعان تۇستا ورتالىق قارجى ـ ەكونوميكا كوميتەتىنىڭ 2 ـ رەتكى ٴماجىلىسى نازاردى ٴبىر وزەكتى كەڭەستىك تاقىرىپقا، ياعني شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكالاردا جاڭالىق اشۋ قابىلەتىن جوعارىلاتۋعا شوعىرلاندىردى.

"كوكەي تەستىلىك سەزىم مەن داعدارىس سەزىمىن شىنايى كۇشەيتىپ، سەنىمدى بەكەمدەپ، جىگەرلەنە العا ۇمتىلۋ كەرەك"، "شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكالاردان ناتيجە شىعارۋدىڭ تەتىگى ادامنىڭ بەلسەندىلىگىن ٴونىمدى ساۋلەلەندىرۋدە"، "شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكالاردان قامال الۋدى ىلگەرىلەتۋدىڭ قۋاتتى بىرىككەن كۇشىن قالىپتاستىرۋ كەرەك"... وسى رەتكى ماجىلىستە وسىلاي دەپ باسا دارىپتەلدى.

عىلمي زەرتتەۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ تىنىسىن كەڭەيتۋ، عىلمي زەرتتەۋ قىزمەتكەرلەرىن سيلاۋ سالىستىرماسىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتۋ ٴۇشىن... 5 جىلدان بەرى عىلىم ـ تەحنيكانىڭ داموۋىنا قاتىستى ٴبىر قىدىرۋ رەفورمالار بىركەس ـ تىركەس تياناقتاندى. جاڭالىق اشۋ سىندى داموۋعا جەتەكشىلىك ەتەتىن وسى ٴبىرىنشى قوزعاۋشى كۇش ەلىمىز ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى ساپالى داموۋعا قاراي بۇرىلىس جاساۋى بارىسىندا جارقىراعان شۋاعىن ۇزدىكسىز شاشىپ كەلەدى.

داموۋدا تەك "باعالى بايلىققا" عانا قاراماي، "تۇنىق سۋ، جاسىل تاۋعا" دا قاراۋ كەرەك.

2016 ـ جىلى 1 ـ ايدا ورتالىق قارجى ـ ەكونوميكا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ 12 ـ رەتكى ماجىلىسىندە باس شۋجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: "چاڭجياڭعا ساياتىن بارلىق ەكونوميكالىق قيمىلداردا ەكولوگيالىق ورتانى بۇلدىرمەۋدى العى شارت ەتىپ، زور قورعاۋدى بىرگە يگەرۋ كەرەك، قاۋىرت اشۋ جۇرگىزۋگە بولمايدى".

2 جىلدان كەيىنگى ورتالىق قارجى ـ ەكونوميكا كوميتەتىنىڭ 1 ـ رەتكى ٴماجىلىسى لاستانۋدان ساقتانۋ جانە ونى جونگە سالۋدان قامال الۋ شايقاسىن ويداعىداي جۇرگىزۋ جونىندە جالپى بەتتىك ورنالاستىرۋ جاساپ، 2020 ـ جىلعا جەتكەندە نەگىزگى لاستاۋشى زاتتاردىڭ شىعارىلۋ جالپى مولشەرىن بارىنشا ازايتىپ، ەكولوگيالىق ورتا ساپاسىن جالپى تۇلعالىق جاقتان جاقسارتىپ، بەلگى سيپاتتى بىرنەشە كەلەلى شايقاس جۇرگىزۋدى تالاپ ەتتى.

5 جىلدان بەرى ەلىمىزدىڭ ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسى بۇرىن بولماعان زور تەبىنىمەن جۇرگىزىلدى، 2019 ـ جىلى بىرلىك GDP دىڭ ەنەرگيا جۇمسالىمى 2015 ـ جىلداعىدان 13.2% تومەندەدى، بۇكىل ەلدەگى 337 ايماق دارەجەلى جانە ودان جوعارى قالالاردىڭ اۋا ساپاسى جاقسى بولعان كۇن سانىنىڭ سالىستىرماسى 82%كە جەتىپ، لاستانۋدان ساقتانۋ جانە ونى جونگە سالۋدىڭ كەزەڭدىك نىساناسى ٴساتتى جۇزەگە اسىپ، ەكولوگيالىق ورتا ساپاسى جالپى جاقتان جاقساردى.

جاڭالىق اشۋ ٴبىرىنشى قوزعاۋشى كۇشكە اينالدى، سايكەسۋ ىشكى ەرەكشەلىككە اينالدى، جاسىل ٴتۇس جالپىلىق فورماتسياعا اينالدى، اشىق ۇستاۋ، ٴسوزسىز، باسىپ وتەتىن جولعا اينالدى، بىرگە يگىلىكتەنۋ ٴتۇبىرلى ماقساتقا اينالدى ——

5 جىلدان بەرى شي جينپيڭ جولداستى ۇيىتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ پارمەندى باسشىلىعىندا بۇكىل ەل جوعارىدان تومەنگە دەيىن جاڭا داموۋ ۇستانىمىن بۇلجىماي دايەكتىلەندىرىپ، داموۋداعى قيىن ماسەلەلەردى قۇلشىنا شەشىپ، داموۋ باسىمدىعىن نىعايتىپ، ەلىمىز ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى ساپالى داموۋىن ىلگەرىلەتۋدە جاڭا تابىستارعا ۇزدىكسىز قول جەتكىزدى.

بۇگىنگى تاڭدا "13 ـ بەسجىلدىق" جوبانىڭ نىسانا ـ مىندەتتەرى ورىنداۋلى الدىندا تۇر، ەلىمىزدىڭ ىشكى ٴوندىرىس جالپى ٴونىم قۇنى جاڭا ساتىعا ۇزدىكسىز كوتەرىلدى، مەجەمەن 2020 ـ جىلى GDP 100 تريلليون يۋاننان اسىپ، جان باسىندىق GDP 10 مىڭ دوللارلىق وتكەلدى باسىپ، دۇنيە ٴجۇزى ەكونوميكاسىنىڭ ارتۋىنا قوساتىن ۇلەس سالىستىرماسى شامامەن 30% اينالاسىن ساقتاپ، ۇزدىكسىز دۇنيە ٴجۇزى ەكونوميكاسى ارتۋىنىڭ "ورنىقتىرعىشى" بولادى.

تاريحتىڭ دوڭعالاعى توقتاۋسىز العا ىلگەرىلەيدى، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ نازارىيا مەن امالياتتا جاڭالىق اشۋدى ىلگەرىلەتۋ اياق الىسى ەجەلدەن توقتاعان ەمەس.

ٴداۋىردىڭ اعىمىنا ۇيلەسىپ، داموۋدىڭ ۇلكەن اۋقىمىن يگەرىپ، ورتالىق قارجى ـ ەكونوميكا كوميتەتى سىندى وسى تۇعىرعا ۇڭىلەتىن بولساق، باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ جەللەس ماڭىزدى بايىمداۋلارى شي جينپيڭنىڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليستىك ەكونوميكا يدەياسىن ۇزدىكسىز بايىتىپ، جۇڭگونىڭ ەكونوميكا كەمەسىنىڭ تولقىن جارىپ الىسقا ساپار شەگۋىنە جەتەكشىلىك ەتىپ وتىر.

حالىقتى بارىنەن جوعارى قويعان جاڭا ورنالاستىرۋ حالىق تۇرمىسىنىڭ جاڭا ٴوسۋىن ىلگەرىلەتتى

بارلىعى حالىق ٴۇشىن، بارلىعىندا حالىققا سۇيەنۋ پارتيامىزدىڭ 100 جىلعا تاياۋ كۇرەس جۇرگىزۋ ساپارىندا حالىقتى باستاپ قامال الىپ، قيىندىقتى جەڭىپ، ۇزدىكسىز العا باسۋىنىڭ كۇش قاينارى.

5 جىلدان بەرى ورتالىق قارجى ـ ەكونوميكا باسشىلىق گرۋپپاسى مەن ورتالىق قارجى ـ ەكونوميكا كوميتەتىنىڭ ٴار رەتكى ماجىلىسىندە "حالىق تۇرمىسى" ايقىن بەتالىسقا اينالدى.

سولتۇستىكتەگى وڭىرلەردىڭ قىس ماۋسىمىندا تازا جىلۋعا قول جەتكىزۋىن ىلگەرىلەتۋ، قوقىر ـ قوقىستاردى تۇرگە ايىرۋدى اتقارۋ، مال، قۇس باعىمشىلىعى قالدىق زاتتارىن ٴبىر جاقتى ەتۋ جانە بايلىققا اينالدىرۋ، قارتتار ۇيىنە قىزمەت وتەۋ ساپاسىن جوعارىلاتۋ، تۇرعىن ٴۇيدى مايعا بەرۋ بازارىن ولشەمدەندىرۋ جانە قورا ـ جاي كوپىرشىگىن تەجەۋ، ازىق ـ تۇلىك حاۋىپسىزدىگىن باقىلاۋ ـ باسقارۋدى كۇشەيتۋ...

2016 ـ جىلى 12 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى بۇقارانىڭ تۇرمىسىنا قاتىستى 6 "كىشكەنە ٴىس"، "ماڭايداعى ٴىس" ورتالىق قارجى ـ ەكونوميكا باسشىلىق گرۋپپاسى 14 ـ رەتكى ٴماجىلىسىنىڭ ماڭىزدى كەڭەستىك تاقىرىبىنا اينالدى.

"سولتۇستىكتەگى وڭىرلەردىڭ قىس ماۋسىمىندا تازا جىلۋعا قول جەتكىزۋىن ىلگەرىلەتۋ سياقتى 6 ماسەلەنىڭ بارلىعى ۇلكەن ٴىس، قالىڭ حالىق بۇقاراسىنىڭ تۇرمىسىنا قاتىستى، كەلەلى حالىق تۇرمىسى ينجەنەرياسى، حالىق تىلەگى ينجەنەرياسى". باس شۋجي شي جينپيڭ ماجىلىستە وسىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى.

حالىق تۇرمىسىنا قاتىستى، حالىق تىلەگىنە قاتىستى "كىشكەنە ٴىس" "كىشكەنە" سانالمايدى.

"حالىقتى وزەك ەتكەن داموۋ يدەياسىنا تاباندى بولىپ، تۇتاس قوعامدا ەڭبەكشىلدىكپەن بايۋ، قاجىرلىلىقپەن كۇرەس جۇرگىزۋ رۋحىن بارىنشا اسقاقتاتىپ، ادامداردى ەڭبەكپەن تاماشا تۇرمىس جاراتىپ، تۇرمىس دەڭگەيىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتۋعا ىنتالاندىرۋ كەرەك". 2016 ـ جىلى 5 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى ورتالىق قارجى ـ ەكونوميكا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ 13 ـ رەتكى ماجىلىسىندە باس شۋجي شي جينپيڭ وسىلاي دەپ باسا دارىپتەدى.

"13 ـ بەسجىلدىق" مەزگىل جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋدىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە قول جەتكىزەتىن كەزەڭ. كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىندا باتىل جەڭىسكە جەتۋ باس شۋجي شي جينپيڭ كوكەيىنەن شىعارماي ويلاپ جۇرگەن ۇلكەن ٴىس.

2018 ـ جىلى 4 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى جاڭادان ۇيىمداستىرىلعان ورتالىق قارجى ـ ەكونوميكا كوميتەتى 1 ـ رەتكى ٴماجىلىسىن اشىپ، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋدىڭ شەشۋشى جەڭىسكە جەتۋ سىندى ٴۇش ٴىرى قامال الۋ شايقاسىن ويداعىداي جۇرگىزۋ سياقتى كەڭەستىك تاقىرىپتاردى اقىلداستى.

"كەدەيلىكتەن دالمە ـ ٴدال ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىندا كەزەڭدىك ىلگەرىلەۋشىلىككە قول جەتتى، تەك قانا جەڭىسكە جەتۋ، شايقاستى ويداعىداي، جەڭىسپەن جۇرگىزۋ كەرەك"، ـ دەپ باسا دارىپتەدى باس شۋجي شي جينپيڭ ماجىلىستە. بۇل رەتكى ٴماجىلىس كەدەيلىكتەن دالمە ـ ٴدال ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىن ويداعىداي جۇرگىزۋدى ارقاۋ ەتە وتىرىپ اناعۇرلىم ناقتى ورنالاستىرۋ جاساپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ شارالارىنىڭ اناعۇرلىم ٴدال، پارمەندى بولۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

2019 ـ جىلى 4 ـ ايدىڭ 22 ـ كۇنى جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋدىڭ ورىندالۋىنا 2 جىلعا جەتپەيتىن ۋاقىت قالعان كەزدە ورتالىق قارجى ـ ەكونوميكا كوميتەتىنىڭ 4 ـ رەتكى ٴماجىلىسى جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋداعى ولقىلىقتاردى تولىقتاۋ ماسەلەسىن اقىلداستى.

بۇل رەتكى ماجىلىستە مىنالار باسا دارىپتەلدى: كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ مىندەتىن جالپى بەتتىك ورىنداۋدا كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋدىڭ قىزمەت ٴتۇيىنىن اۋىر كەدەي وڭىرلەرگە شوعىرلاندىرىپ، "ەكىدەن تارىقتىرماۋدى" جاپپاي جۇزەگە اسىرۋ نەگىزىندە "ٴۇشتى قامتاماسىز ەتۋدە" ٴدوپ كەلگەن ەڭ سوڭعى قامالداردى ٴتۇيىندى تۇردە الۋ كەرەك.

بۇگىنگى تاڭدا، گۇيجوۋ ولكەسىنىڭ قالعان 9 كەدەي اۋداننىڭ كەدەي اۋداندار قاتارىنان شىققاندىعىن جۋىقتا جاريالاۋىنا مەڭزەس، ەلىمىزدەگى 832 كەدەي اۋدان تۇگەلدەي كەدەيلىكتەن ارىلىپ، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋدىڭ جەڭىسىنە جەتۋگە تايادىق.

جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ ٴتۇپ نەگىزى حالىقتا، جان تامىرى حالىقتا.

ورتاشا كىرىستى قاۋىمدى مولايتۋ، قورا ـ جاي بازارىنىڭ ورنىقتى، اقاۋسىز داموۋىن جەبەۋ، جاراتىلىستىق اپاتتان ساقتانۋ جانە ونى جونگە سالۋ قابىلەتىن ٴوسىرۋ، الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ جۇيەسى قۇرىلىسىن كۇشەيتۋ... ماجىلىستەردە جاسالعان ورنالاستىرۋلار، شىنايى شارا، ناقتى ادىستەر باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ حالىقتى وزەك ەتكەن بيلىك جۇرگىزۋ ۇستانىمىنىڭ داۋىرلىك ٴمانىن تەرەڭ ايگىلەيدى.

"مەن وزىممەن ساناسپاي، حالىققا جاۋاپتى بولامىن".

"13 ـ بەسجىلدىققا" قايىرىلا قاراساق، شي جينپيڭ جولداستى ۇيىتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ حالىقتىڭ تاماشا تۇرمىسقا دەگەن تالپىنىسىن باستان ـ اياق تاباندى بولاتىن كۇرەس نىساناسى ەتىپ، جۇڭگونىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق داموۋىنا سارقىلماس كۇش ۇستەگەندىگىن كورەمىز.

جەڭىستى قادامىمەن بولاشاقتى بەتكە الىپ، جاڭا ارنا داموۋدىڭ جاڭا باسىمدىعىن قايتا تۇلعالادى

بيىل قىس باسىندا جۇڭگونىڭ باتىس وڭتۇستىك بولىگىندە چيڭدۋدان چۇڭچيڭگە دەيىنگى جولاۋشى تاسىمال ارنايى جەلىسىنىڭ دارەجەسىن جوعارىلاتۋ، جاڭالاۋ جۇمىسى قاۋىرت جۇرگىزىلدى. تاياۋ بولاشاقتا جوعارى جىلدامدىقتى تەمىر جولمەن ٴجۇرۋ ەكى جەردىڭ اراسىن ٴبىر ساعاتقا قىسقارتىپ، "ٴبىر ساعاتتىق تۇرمىس شەڭبەرىن" شىن مانىندە جۇزەگە اسىرماق.

"قوس قالا ەستەلىگىن" ويداعىداي جىرلاپ، بىرگە ەكونوميكالىق شەڭبەر قۇرۋ.

جۇڭگونىڭ "14 ـ بەسجىلدىقتى" جانە 2035 ـ جىلدى بەتكە العان جاڭا جوباسىندا "چيڭدۋ، چۇڭچيڭ قوس قالانىڭ ەكونوميكالىق شەڭبەر قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتۋ" ايقىن اتاپ كورسەتىلدى. 5 ۇلكەن مەملەكەتتىك ستراتەگيادان كەيىن ەلىمىزدىڭ ٴوڭىرلىك داموۋىنداعى "ەكىنشى كەزەكتىك قوسىن" بوي كورسەتىپ، چيڭدۋ مەن چۇڭچيڭ "الدىمەن اتقا قونعان مۇشەلەرگە" اينالدى.

بيىل 1 ـ ايدىڭ 3 ـ كۇنى اشىلعان ورتالىق قارجى ـ ەكونوميكا كوميتەتىنىڭ 6 ـ رەتكى ماجىلىسىندە چيڭدۋ ـ چۇڭچيڭ ٴوڭىرى قوس قالا ەكونوميكالىق شەڭبەرى قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتۋ ماڭىزدى كەڭەستىك تاقىرىپ بولدى. باس شۋجي شي جينپيڭ: چيڭدۋ ـ چۇڭچيڭ ٴوڭىرى قوس قالا ەكونوميكالىق شەڭبەرى قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتىپ، باتىس بولىكتە جوعارى ساپالى داموۋدىڭ ماڭىزدى ارتۋ ۇيەگىن قالىپتاستىرۋ كەرەك، ـ دەپ باسا دارىپتەدى.

وڭىرلەردىڭ سايكەسە داموۋى جۇڭگونىڭ جوعارى ساپالى داموۋىنىڭ قوزعاۋشى كۇش قاينارىنا اينالدى.

وسىنىڭ الدىندا 2019 ـ جىلى 8 ـ ايدىڭ 26 ـ كۇنى اشىلعان ورتالىق قارجى ـ ەكونوميكا كوميتەتىنىڭ 5 ـ رەتكى ماجىلىسىندە ٴوڭىرلىك ەكونوميكانىڭ ورنالاستىرىلۋى دا ماڭىزدى كەڭەستىك تاقىرىپ بولعان ەدى. باس شۋجي شي جينپيڭ: ٴوڭىرلەردىڭ شارت ـ جاعدايىنا ساي، جۇمىس ٴبولىسى ۇيلەسىمدى بولاتىن، ساپالى داميتىن جولمەن ٴجۇرىپ، نەگىزگى تۇلعالىق يقۋات رايونى ستراتەگياسىن تياناقتاندىرىپ، كەڭىستىكتى جونگە سالۋدى كەمەلدەندىرىپ، باسىمدىقتار ارقىلى ٴبىرىن ـ ٴبىرى تولىقتايتىن، جوعارى ساپالى داميتىن ٴوڭىرلىك ەكونوميكالىق ورنالاسۋدى قالىپتاستىرۋ كەرەك، ـ دەپ باسا دارىپتەدى.

ۇزاق بولاشاقتى كوزدەپ، جەڭىستى قادامىمەن بولاشاققا بەتتەيدى.

"13 ـ بەسجىلدىققا" قايىرىلا قاراساق، شي جينپيڭ جولداستى ۇيىتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ بۇكىل مەملەكەت ٴبىر تۇتاس جۇيە ەكەندىگىن كوزدەي وتىرىپ، مەملەكەت جەرى كەڭىستىگىن ورنالاستىرۋدى ۇزدىكسىز ساپالاندىرىپ، مەملەكەتتىڭ ٴىرى ەلەۋلى ستراتەگيالارى ٴوڭىرلەردىڭ سايكەسە داموۋىنداعى "تامىر جولدارىن" ىركىلىسسىزدەندىرىپ، ٴارقايسى ۇلكەن ٴوڭىرلىك بولىكتەر ٴبىر ـ بىرىمەن ۇتىمدى ىقپالداسىپ، ەلىمىز ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى ساپالى داموۋىنا تىڭ قوزعاۋشى كۇش ۇستەگەندىگىن كورەمىز.

وڭىرلىك ستراتەگيانى ىشكى جاقتا نازار سالۋ دەسەك، وندا ەسىك اشۋدى كەڭەيتۋ ەل ٴىشىن تياناق ەتىپ، كۇللى الەمگە كوز تاستاۋ بولىپ تابىلادى.

2017 ـ جىلى 7 ـ ايدىڭ 17 ـ كۇنى ورتالىق قارجى ـ ەكونوميكا باسشىلىق گرۋپپاسى 16 ـ رەتكى ٴماجىلىسىن اشىپ، نازاردى قارجى قوسۋ جانە بازار ورتاسىن جاقسارتۋعا، سىرتقا ەسىك اشۋدى كەڭەيتۋگە شوعىرلاندىردى.

"قارجى قوسۋ جانە بازار ورتاسىن جاقسارتىپ، سىرتقا ەسىك اشۋ قادامىن جەدەلدەتىپ، بازار اينالىمىنىڭ وزىندىك قۇنىن تومەندەتىپ، ورنىقتى، ادىلەتتى، جاريا، مەجەلى شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن ازىرلەپ، اشىق ەكونوميكالىق جاڭا ٴتۇزىلىستىڭ ورناۋىن تەزدەتىپ، ەلىمىز ەكونوميكاسىنىڭ ٴورتىس اقاۋسىز داموۋىن ىلگەرىلەتۋ كەرەك". باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى ٴسوزى ەلىمىزدىڭ ەسىك اشۋدى ونان ارى كەڭەيتەتىن بەكىمىن ايگىلەيدى.

138 مەملەكەتپەن جانە 31 حالىقارالىق ۇيىممەن "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جولدى" بىرگە قۇرۋ جونىندە 201 سەلبەستىك حۇجاتىنا قول قويىسىپ، 21 ەركىن ساۋدا سىناق رايونىن قۇرىپ، جۇڭگو حالىقارالىق يمپورت كورمەسىن 3 كەزەك تابىستى وتكىزىپ، «وڭىرلىك جان ـ جاقتى ەكونوميكالىق سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناس كەلىسىمىنىڭ» (RCEP) جاسالۋىن بەلسەنە ىلگەرىلەتتى جانە وعان قول قويدى... 5 جىلدان بەرى ەلىمىز سىرتقا ەسىك اشۋ اناعۇرلىم جوعارى دەڭگەيگە قادام قويىپ، اشىق ەكونوميكالىق جاڭا ٴتۇزىلىس جەدەل قالىپتاستى.

ٴىش پەن سىرت بايلانىسا توعىسقاندا عانا، جوعارى ساپالى داموۋعا ۇزدىكسىز تىڭ ٴورىس اشىلادى.

(جالعاسى 4 ـ بەتتە)